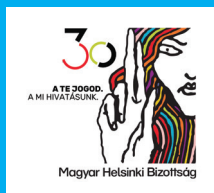

SZAKMAI SEGÉDLET

A KÍSÉRŐ NÉLKÜLI KISKORÚAKKAL
FOGLALKOZÓ GYERMEKVÉDELMI
SZAKEMBEREK SZÁMÁRA

A szakmai segédlet kiadását az Európai Unió
Jogok, egyenlőség és polgárság programja (2014-2020)
támogatta.

BEVEZETŐ

A kísérő nélküli kiskorúak a menedékkérők egyik legkiszolgáltatottabb csoportja. Részükre ezért gyámot kell rendelni, akinek feladata az, hogy képviselje a gyermek érdekeit.

A kísérő nélküli kiskorúak rendszerint traumatizált, sokszor nehezen kezelhető gyermekek, kamaszok, akik Magyarországra érkezésükig általában borzasztó dolgokon mentek át. A gyermekeket fenyegetheti a veszély, hogy öngyilkos merénylőnek vagy katonának sorozzák be őket. Vallásuk és nemzetiségük miatt is üldözhetik és diszkriminálhatják őket. Családtagjaik foglalkozása vagy politikai nézetei is veszélyt jelenthetnek a rájuk. Szélsőséges csoportok bűnnek tartják az oktatást és iskolákat támadnak meg, melyben szintén sok gyermek eshet áldozatul. A háború válogatás nélküli rombolása eltörölheti a gyerekek addig ismert világát, felszámolhatja a biztonságot és folytonosságot nyújtó otthonot.

Nem minden kísérő nélküli kiskorú indul el országából a szülei vagy más rokona nélkül. Van, aki az úton veszíti el szeretteit és soha nem találja meg őket újra. Az Európába vezető hosszú vándorlás során a gyerekek sokfajta veszélynek vannak kitéve, melyek közül sokan az embercsempészek és a hatóság tagjainak erőszakos fellépését emelik ki. A kísérő nélküli kiskorúak különösen védtelenek, így könnyen az anyagi és testi kizsákmányolás áldozataivá válhatnak.

Ilyen előzmények után érkeznek meg Magyarországra és nyújtanak be menedéjog iránti kérelmet. Ez a kiadvány rövid, gyakorlatias áttekintést ad a velük foglalkozó gyermekvédelmi szakembereknek, akik a gyermek életének legfontosabb szereplői Magyarországon.

KINEK HASZNOS EZ A SEGÉDLET?

A kiadványt minden gyermekvédelmi szakember hasznosnak találhatja meg, aki munkája során kísérő nélküli kiskorúakkal foglalkozik, **különösen a gyermekvédelmi gyámok**, akik a gyerekek törvényes képviselői.

Tartalom

2	Bevezető
2	Kinek hasznos ez a segédlet?
4	Hogyan lesz egy kísérő nélküli kiskorú menedékkérő?
4	Mi a különbség a két eljárás között?
5	Hogyan derül ki, hogy a gyermek 14 év alatti vagy 14 év feletti?
5	A meghallgatás
6	Gyermekbarát kérdések a meghallgatáson
8	Dublini eljárás
10	Döntések
12	Fellebbezés
13	Családegyesítés
15	Kihez forduljunk?

Hogyan lesz egy kísérő nélküli kiskorú menedékkérő?

A magyar menekültügyi szabályozás két, a kísérő nélküli kiskorúakkal kapcsolatos eljárást ismer: az általános eljárást és a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben alkalmazandó eljárást (a továbbiakban: válsághelyzet eljárás).

A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet 2015. óta ismeri a magyar jog, és ezen év szeptembere óta ennek szabályait kell alkalmazni. A válsághelyzet fenntartásáról a kormány dönt.

Mi a különbség a két eljárás között?

A két eljárás közötti különbségeket az alábbi táblázat összegezi röviden.

	Normál eljárás	Válsághelyzet eljárás
Menedékkérelem benyújtása	Bárhol az ország területén, személyesen	Újjonnan érkezők: csak a tranzitónában, személyesen Jogszerűen Magyarországon tartózkodók: bárhol az ország területén, személyesen
Kísérő nélküli kiskorúak elhelyezése	Gyermekotthon ¹	14 év alattiak: Gyermekotthon ² 14 év felettiak: tranzitóna
Törvényes képviselő formája	Gyermekvédelmi gyámság	14 év alattiak: gyermekvédelmi gyámság 14 év felettiak: eseti gyámság
Eljárás hossza	60 nap + szakhatósági állásfoglalás	60 nap + szakhatósági állásfoglalás
Jogi képviselő részt vehet-e az eljárásban	Igen, a gyermekvédelmi gyám hozzájárulásával	14 év alattiak: Igen, a gyermekvédelmi gyám hozzájárulásával 14 év felettiak: Igen, meghatalmazást azonban csak a gyermek kifejezett kérelmére vehet fel a jogi képviselő, amely akkor érvényes, ha az eseti gyám is hozzájárul
Bírósági felülvizsgálat	Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

1 2019. júliusában a főtí Károlyi István Gyermekközpont

2 2019. júliusában a főtí Károlyi István Gyermekközpont

Hogyan derül ki, hogy a gyermek 14 év alatti vagy 14 év feletti?

A kíséző nélkül érkezett menedékkérő gyerekek szinte soha nem rendelkeznek az életkorukat igazoló, hiteles személyi okmánnyal (útlevél, személyi igazolvány, születési anyakönyvi kivonat, stb.). A származási országokban sokszor nem is léteznek ezek a dokumentumok, vagy ha igen, akkor sincs lehetőségük ezt beszerezni és magukkal hozni.

Az életkort pontosan meghatározni a tudomány mai állása szerint lehetetlen. Az általánosságban elterjedt módszerekkel is legfeljebb 2-3 éves hibahatárral lehet meghatározni valaki életkorát. A tranzitciónában végzett vizsgálat ugyanakkor még ezt a szintet sem éri el, ránézésre, egy felületes vizsgálat eredményeként határozzák meg.

Az életkor-meghatározás során a gyámoknak fontos feladata lehet.

Joguk van ott lenni és felügyelni az eljárást. Jelenlétük biztosíthatja, hogy a vizsgálatot a gyermek emberi méltóságának tiszteletben tartásával végzik el, valamint hogy az valóban körütekintő és minden részletre kiterjedő lesz.

Joguk van megkérdőjelezni az eredményt. Bár az életkor-meghatározási vizsgálat eredménye ellen nem lehet külön fellebbezni, a gyámnak joga van jelezni a menekültügyi hatóságnak, ha nem ért egyet az eredménnyel, valamint kérhet új életkor-meghatározási vizsgálatot is.

A meghallgatás

A meghallgatás a menekültügyi eljárás talán legfontosabb része. A meghallgatáson kötelező a menedékkérő gyermek, a gyám és az ügyintéző részvétele. Ha nem beszélnek közös nyelvet, akkor a menekültügyi hatóságnak tolmácsot kell kirendelnie. A jogi képviselő természetesen jelen lehet a meghallgatáson, ez azonban nem kötelező.

Hasznos, ha a gyám, a gyermek és a jogi képviselő a meghallgatást megelőzően átbeszélik a menekülési történet legfontosabb részeit. Így a gyám és a jogi képviselő a meghallgatás megfelelő részein biztosítani tudják, hogy a gyermek történetét a lehető legalaposabban

Szavahihetőség

Néha úgy tűnhet, hogy egy menedékkérő nem az igazat mondja, vagy csak nagyon nehezen mond el bizonyos részleteket. Gyakori, hogy a menedékkérők az első meghallgatásukon nem tárják fel teljesen, mi történt velük. Különösen igaz lehet ez a gyerekeknél, akiknek el kellett szakadniuk a családjuktól.

Ez nem azt jelenti, hogy hazudnak. Az emberi emlékezet természetes korlátai, a trauma, az idegen környezet és a hivatalos eljárás okozta szorongás mind közrejátszik a fentiekben. Erről bővebben a **Credibility assessment in asylum procedures** kiadványunk II. kötetében írtunk.

tárja fel. A gyermek pedig még a meghallgatás előtt felteheti kérdéseit arról, mi vár rá, ami önbizalmat adhat neki és csökkenti a stresszt, amit a meghallgatás okoz. Egy ilyen felkészítő beszélgetésen közösen össze lehet írni azon adatok és dokumentumok listáját is, amelyekre szükség lehet a menekültügyi eljárás során.

Fontos előre beszélni a tolmácsról. A magyarral ellentétben sok nyelvnek számos különböző dialektusa, változata van, amelyek olyan eltérőek is lehetnek, hogy két, különböző nyelvváltozatot beszélő ember nem is érti egymást (kiemelten problémás lehet ez például az arab nyelv esetében). Elengedhetetlen tehát meggyőződni arról, hogy a tolmács és a gyermek *valóban* jól értik egymást. Ha valamit tévesen rögzítenek a jegyzőkönyvben, azt nagyon nehéz utólag korrigálni.

A meghallgatás közben a gyermek bármikor ehet és ihat, valamint kérhet szünetet. A meghallgatást meg is lehet szakítani, ha a gyermek nem érzi jól magát, a felidézettek nagyon felzaklatják, vagy ha a tolmács nem pontosan fordítja az általa mondottakat.

Gyermekbarát kérdések a meghallgatáson

A meghallgatás során a gyermeknek fel kell idéznie a vele történeteket egy idegennek, aki majd döntést hoz arról, hogy védelmet kap-e, vagy pedig vissza kell mennie hazájába. A menekülést kiváltó okok sokszor olyan borzasztó emlékek, amelyekben vagy ő, vagy szerettei szenvedtek. Különösen nehéz ez azoknál, akik kínzás áldozatai voltak. Az átélt trauma felidézése komoly veszélyt jelenthet a gyermek pszichéjére.

Ennek hatását tudja csökkenteni az előkészítő beszélgetés (lásd fenn), valamint az, ha a meghallgatást gyermekbarát módon és környezetben tartják meg.

Mitől gyermekbarát egy menekültügyi meghallgatás?

Tegeződés

A menekültügyi hatóság meghallgatási jegyzőkönyvei felnőtteknek gyártott sablonok, nem pedig gyerekeknek szóló kérdések. Fontos, hogy az ügyintéző ne magázza a gyermeket, hanem tegezze (bár számos nyelvben, mint az angol vagy az arab, ez a különbségtétel nem létezik).

NEM

Úgy gondolja, hogy a helyi védelmi szervek megfelelően tudnak fellépni az esetleges erőszakos cselekmények ellen? Milyen a védelmi szint a lakóhelyén?

IGEN

Meg tudtak védeni a rendőrök és a katonák, ha valami rossz dolog történt?

„Könnyű” bevezető kérdések

A „nehéz” kérdések előtt érdemes pár rákérdezni a gyermek hobbijára vagy kedvenc időtöltésére, és onnan fokozatosan áttevezni a menekülési történethez kapcsolódó kérdésekre. Ebben nagy segítség lehet az előzetes megbeszélés és a gondozási helyről, valamint a gyermekkel dolgozó szociális munkásoktól szerzett információ. Ha számára ismerős terepen mozoghat, a gyermek könnyebben feloldódik a meghallgatás stresszes helyzetében.

Rövid, lényegre törő magyarázatok

Egyes kérdések vagy tematikus blokkok előtt segíthet, ha a gyermek magyarázatot kap arról, mi jön, és az miért fontos. Például: „Most beszéljünk az anyukádról. Ahhoz, hogy jó döntést tudjon hozni a hatóság, fontos, hogy mindent elmondj nekik, amit tudsz. Nem baj, ha valamire nem emlékszel!”

Biztonságot sugárzó környezet

A gyermek biztonságérzetéhez nagyban segíti a világos, levegős, nyugalmas környezetben tartott meghallgatás. A gyermek pszichés állapotától függően érdemes előre kérni a menekültügyi hatóságtól, hogy biztosítsanak gyermekbarát meghallgatót, vagy hogy a gyermek gondozási helyén tartsák meg a meghallgatást.

Ahmed és Fatima egy menedékkérő testvérpár, akik súlyosan szorongtak és mindentől nagyon féltek. Ahmed 16, Fatima pedig 8 éves volt. A meghallgatásuk reggelén Fatima nem volt hajlandó beszállni az autóba, amivel elvitték volna a Hivatalba. Sírt, bezárkózott a szobájába és minden módon ellenállt. Ahmed pedig olyan rosszul lett a Hivatal szűk, ablaktalan és levegőtlen szobájában, hogy meg kellett szakítani a meghallgatást.

A jogi képviselő kérésére a Hivatal a meghallgatást a gyerekek gondozási helyén tartotta meg. Ahmed és Fatima végig jelen voltak a meghallgatáson és tudtak válaszolni a kérdésekre. A Hivatal, a gyám, a gondozási hely és a jogi képviselő együttműködése nyomán a meghallgatás valóban gyermekbarát módon zajlott, Ahmed és Fatima biztonságban érezték magukat és hatékonyan tudták gyakorolni a jogaikat.

Dublini eljárás

Általános probléma, hogy Magyarországról sok kísérelő nélküli kiskorú megszökik. Ennek oka sokszor az, hogy a más uniós tagállamokban élő rokonaiknál szeretnének élni, nem pedig egy gyermekotthonban. Az illegális továbbutazás – különösen, ha embercsempész segítségével teszik azt – veszélyes. Egyes tagállamok a Magyarországgal kötött megállapodásuk alapján visszaküldik azokat, akik itt kaptak menekült- vagy oltalmazott státuszt.

Az úgynevezett „dublinoi eljárás” segítségével egy másik uniós tagállam felelősséget vállal azért, hogy a gyermek menekültügyi eljárását lefolytassa. Ez tulajdonképpen a menedékkérelmek elbírálásának uniós elosztási rendszere, amire azért van szükség, hogy egy menedékkérelmet csak egy tagállam vizsgáljon meg.

Az alábbiakban láthatóak azok az okok, amik alapján lehet kérni, hogy a gyermek egy másik tagállamba utazhasson.

Ennek a tagállamnak a területén lépett be először az unióba.	Ez csak felnőtteknél releváns. Kísérelő nélküli kiskorúakat nem küldenek vissza abba az országba, ahol először lépett az unió területére.
Ebben a tagállamban él - édesanyja - édesapja - testvére - érte felelős más felnőtt	A gyermek jó alappal kérheti, hogy ez a tagállam vizsgálja meg a menedékkérelmét.
Ebben a tagállamban él felnőtt - nagynénje - nagybátyja - nagyszülője	A tagállam felméri, hogy a hozzátartozó képes-e gondoskodni a gyermekről. A vizsgálatot egyéni elbírálás alapján folytatják le, a hozzátartozókat meghallgathatják, a lakásukat, életkörülményeiket felmérhetik.

A fentiekén túl az Európai Unió úgynevezett Dublinoi Rendelete lehetőséget ad arra is, hogy egy tagállam átvállalja egy menekültügyi eljárás lefolytatását akkor is, ha erre egyébként semmilyen jogi kötelezettsége nem lenne (például humanitárius megfontolásból). Ennek alkalmazása azonban nagyon ritka.

Hogyan lehet megindítani a dublinoi eljárást?

Az eljárást a lehető leghamarabb meg kell indítani, lehetőleg már a meghallgatáson kérni kell ezt. Ilyenkor a menekültügyi hatóság felfüggeszti a menekültügyi eljárást és átadja az ügyet a dublinoi eljárásokban illetékes osztályának, amely felveszi a kapcsolatot azzal a tagállammal, ahol a hozzátartozó él.

Mi kell az eljárás megindításához?

Minimálisan szükséges a hozzátartozó

- személyes adatai: neve, születési helye és ideje, tartózkodási helye, tartózkodási jogcíme (pl. menedékkérő, menekült, oltalmazott, befogadott, állampolgár, tartózkodási engedély)
- nyilatkozata arról, hogy vállalja a felelősséget a kiskorúért és gondját viseli, ha megérkezik hozzá.

Ezen kívül a családi kapcsolat igazolására is szükség van. Ezt lehet okiratokkal (pl. személyazonosító igazolások, születési anyakönyvi kivonatok) vagy DNS-tesztel is igazolni.

Meddig tart az eljárás?

A Dublini Rendelet szerint két hónapon belül kell választ adni. Az elutasító választ követően lehet kérni az ügy újravizsgálatát, azonban ekkor már nincsenek határidők.

Pozitív válasz esetén mikor utazhat gyermek?

A Rendelet szerint a pozitív válasz (vagyis a felelősség elfogadása) utáni hat hónapon belül. A kiskorúak esetében azonban az eddigi tapasztalataink alapján soron kívül járnak el a hatóságok, amely pár hetes várakozási időt jelent.

A gyermekkel a gyámnak is együtt kell utaznia addig, ameddig hivatalosan át nem veszik őt a fogadó tagállam hatóságai.

Ajmal és Elina Magyarországon kértek menedéket. Nagynénjük Németországban élt, így szerették volna, ha hozzá költözhetnek és Németország vizsgálja meg a menedékkérelmüket. A magyar menekültügyi hatóság megindította az eljárást és megkereste a német hatóságot, amely elutasító választ adott.

Ezt követően a jogi képviselő felvette a kapcsolatot a német hatósággal és német szervezetekkel, amelyek segítségére voltak az ügyben. Véleményt kért a gyámtól, a gyerekekkel foglalkozó szociális munkástól és pszichológustól, melyeket benyújtott a német hatóságnak. A német szervezetek segítségével kezdeményezte, hogy a gyermekvédelmi szolgálat felmérje a nagynéni lakását és életkörülményeit, melynek eredményeként támogató véleményt állítottak ki.

Az erőfeszítések hatására a német hatóság megváltoztatta véleményét. Ajmal és Elina hat hónapnyi várakozás után nagynénjéhez költözhetett.

Döntések

A menekültügyi hatóság minden esetben döntést hoz az eljárás végén. A döntések lehetnek határozatok és végzések – a kettő között a különbség az, hogy az előbbieket az ügy érdemében hozzák (pl. menekültként elismerés, elutasítás), minden másban pedig végzést bocsátanak ki.

Mikor lehet valaki menekült?

Akkor lehet menekült valaki, ha származási országában faji, nemzeti hovatartozása, vallása, politikai meggyőződése, vagy egy meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása (mint például nő, meleg, transznemű, albínó, egy ismert család tagja, stb.) miatt üldözik, vagy a közvetlen üldöztetéstől való félelme megalapozott. Nem kell tehát megvárni, amíg ténylegesen üldözni kezdenek valakit, ehhez elég az ettől való megalapozott félelem.

Mikor lehet valaki oltalmazott?

Akkor lehet valaki oltalmazott, ha menekültként nem lehet elismerni, de fennáll annak a veszélye, hogy származási országába történő visszatérése esetén őt súlyos sérelem érné, és nem tudja, vagy az e veszélytől való félelmében nem kívánja a származási országa védelmét igénybe venni. Súlyos sérelem például a fegyveres konfliktus, a halálbüntetés, a kínzás vagy az embertelen, megalázó bánásmód (amelynek hátterében nem a menekültnél felsorolt speciális ok valamelyike áll).

Mi a különbség a két státusz között?

Lényegében már alig van ilyen.

	Menekült	Oltalmazott
Tartózkodási jogcím hossza	3 év, fenntartható ezen túl is	3 év, fenntartható ezen túl is
Útlevel	Igényelhető	Igényelhető
Személyi igazolvány, lakcímkártya	Automatikusan jár	Automatikusan jár
Utógondozásra jogosít	Igen	Igen

	Menekült	Oltalmazott
Kedvezményes magyarországi családgyejesítésre jogosít	Igen, az elismeréstől számított 3 hónapig	Nem
Honosítási kérelem leghamarabb	3 év után	5 év után (arra hivatkozással, hogy kiskorúként létesített lakóhelyet Magyarországon – mivel az oltalmazott státusz semmilyen honosítási kedvezményt nem biztosít, így egyébként csak 8 év után kérhetné a honosítást, az általános szabály szerint)

Vannak olyan döntések is, amelyek nem menekültként vagy oltalmazottként ismernek el valakit, hanem *elfogadhatatlannak* nyilvánítják a menedékjogi kérelmet.

Ha egy kérelem elfogadhatatlan, a menekültügyi hatóság nem vizsgálja meg részletesen a menekülési okokat és az üldözési történetet, erről pedig egy végzést hoz.

A kísérő nélküli kiskorúak esetében két fontos elfogadhatatlansági ok van.

Ismételt kérelem

Egy kérelem akkor ismételt, ha korábban már jogerősen elutasítottak valakit, ő viszont olyan új menedékkérelmet nyújt be, amelyet semmilyen új ténnyel vagy körülménnyel nem indokol.

Biztonságos tranzitország

Egy 2018-as törvénymódosítás vezette be a magyar jogba ezt a fogalmat. E szerint elfogadhatatlan a menedékkérelem akkor, ha valaki egy olyan országon keresztül érkezett, ahol sem üldözésnek, sem súlyos sérelem veszélyének nem volt kitéve, vagy ahol a magyar hatóság szerint a megfelelő szintű védelem biztosított.

A Magyar Helsinki Bizottság szerint ez az elfogadhatatlansági ok súlyosan jogsértő. Az ügyben jelenleg az Európai Unió Bírósága előtt folyik egy eljárás, amelynek végén arról születik majd döntés, hogy megfelel-e az EU jogának (melyet Magyarországnak be kell tartania) ez a szabályozás.

Miért baj, ha egy kérelem elfogadhatatlan?

Ebben az esetben a menekültügyi hatóság jellemzően gyorsan hoz döntést, amelyet ugyan lehet bíróság előtt támadni, de erre szintén nagyon rövid idő áll rendelkezésre. A bíróságnak pedig szintén gyorsan kell döntenie, a menekültügyi hatóság döntését pedig nem változtathatja meg. Egy ilyen döntés tehát könnyen véglegessé válhat és kitoloncoláshoz vezethet.

Fellebbezés

Egy jogállamban nincsen olyan döntés, ami ellen ne lehetne legalább egyszer fellebbezni. Ha a menekültügyi hatóság döntésével szemben bírósághoz fordul valaki, akkor a legtöbb esetben a döntést addig nem lehet végrehajtani, amíg a bíróság meg nem erősíti, hogy a hatóság jogszerű döntést hozott – ezt nevezzük „halasztó hatálynak”. Ez kifejezetten fontos a menedékkérelmet elutasító döntéseknél, melyek egyben elrendelik a gyerekek kiutasítását és kitoloncolását is.

Ha a kérelmet a menekültügyi hatóság elfogadhatatlannak minősíti, mert a gyermek egy biztonságos tranzitországon keresztül érkezett, a fellebbezés halasztó hatályát a fellebbezésben külön kérni kell.

Mikor szükséges fellebbezni?

Fellebbezni akkor kell, ha a gyermek nem ért egyet a döntéssel és a fellebbezéstől alappal várható valamilyen pozitív fejlemény. Vannak esetek, amikor nem érdemes fellebbezni, mert nem lehet alappal támadni a menekültügyi hatóság döntését. Ezért mindenképpen fontos egy jogással konzultálni a fellebbezés előtt, aki előzetes véleményt tud mondani arról, hogy érdemes-e megindítani a bírósági eljárást.

Mit tehet a gyám fellebbezéskor?

Egy kísérő nélküli kiskorú hivatalos beadványa csak abban az esetben érvényes, ha a gyámja is jóváhagyja azt. A menekültügyi eljárás ebből a szempontból speciális: egy fellebbezés (hasonlóan a menedékkérelemhez) akkor is érvényes lesz, ha azt a gyám nem írja alá. Bizonyos esetekben a törvényi határidők miatt a gyakorlatban is kivitelezhetetlen lenne, hogy egy gyám jóváhagyja a fellebbezést.

Hogyan lehet fellebbezni?

Fellebbezni minden esetben csak személyesen lehet, vagyis a gyermeknek meg kell jelennie a menekültügyi hatóság előtt. Ezt helyette nem teheti meg más.

Fellebbezni lehet:

Szóban ekkor a BMH jegyzőkönyvbe veszi a fellebbezést.

Írásban vagy a gyermek által saját kezűleg írt és aláírt formában, vagy pedig egy más által írt, a gyermek által aláírt, valamint két tanú adatait és aláírását tartalmazó formában.

A fellebbezésnek vannak kötelező tartalmi elemei, amelyek nélkül a bíróság a fellebbezést anélkül visszautasíthatja, hogy azt érdemben megvizsgálná. Ezért nagyon fontos a fellebbezést jogász segítségével elkészíteni.

Mennyi idő van a fellebbezésre?

A fellebbezésre ügyponttól függően eltérő, de minden esetben nagyon rövid határidők állnak rendelkezésre.

Döntés	Fellebbezési határidő	Bíróság döntése
Menedékkérelmet érdemben elutasító határozat	8 nap	60 nap
Menedékkérelmet elfogadhatatlanság miatt érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzés	3 nap / 7 nap	8 nap
Menekült vagy oltalmazott státuszt visszavonó határozat	8 nap	60 nap
Dublini végzés	3 nap	8 nap

Családegyesítés

Magyarországon a menekültek és az oltalmazottak egyaránt élhetnek a családegyesítés jogával. Ennek részletszabályai jelentik az egyik legfontosabb különbséget a két státusz között.

Az alábbi családtagok jogosultak családegyesítés keretében Magyarországra beutazni és itt tartózkodási engedélyt kapni:

- Házastárs (férj vagy feleség);
- Kiskorú gyermek (18. életévét nem töltötte még be), ideértve az örökbefogadott gyermekeket is;
- Nagykorú gyermek, ha nem képes eltartani magát és súlyos egészségügyi problémája van;
- Szülő, ha a Magyarországon lévő menekült vagy oltalmazott kiskorú;
- Szülő, ha nem képes eltartani magát és a Magyarországon lévő nagykorú menekülttől vagy oltalmazottól függ anyagilag, ő támogatja;
- Testvér, ha nem képes eltartani magát és súlyos egészségügyi problémája van;
- Nagyszülő, ha nem képes eltartani magát és súlyos egészségügyi problémája van.

A kérelmeket a menekültként vagy oltalmazottként elismert kiskorú családtagjainak kell benyújtaniuk egy magyar konzulátuson.

Ahhoz, hogy egy kiskorúhoz csatlakozzanak a családtagjai, az alábbi feltételek meglétét kell igazolni családegyesítő kiskorúnak vagy családtagjainak:

Lakhatás igazolása

Bérelti szerződéssel vagy szívésségi használatról szóló szerződéssel és a lakás tulajdoni lapjának másolatával lehet ezt megtenni. Hasznos, ha az egyesíteni kívánt családtagok neve szerepel a szerződésben. A lakásban egy főre minimum hat négyzetméternek kell jutnia, amibe nem számítanak bele az olyan részek, mint a fürdőszoba vagy a konyha.

Megélhetés igazolása

Munkaszerződés és hat hónapra visszamenő jövedelmi igazolások szükségesek ennek igazolására, amelyet a munkáltatótól lehet kikérni. Amennyiben valakinek saját vállalkozása van, a könyvelő által kiállított jövedelemigazolások szükségesek. Ezen felül szükség lehet a bankszámlakivonatra és az adóhatóság (NAV) igazolására is. Fontos, hogy a bankszámlán lévő nagy összeg nem bizonyítja a megélhetés biztosítását, itt azt kell igazolni, hogy a jövedelem folyamatos és kiszámítható.

Egészségügyi biztosítás megléte

A teljes körű egészségügyi biztosítást akár Magyarországon, akár külföldön megkötheti bárki, a kedvezményezetteknel a kérelmező családtagokat feltüntetve. Az egészségügyi biztosítást nem kell visszamenőleg igazolni. Fontos, hogy a biztosításnak teljes körűnek kell lennie.

A menekültek számára létezik egy kedvezmény, ami szerint ha a pozitív döntés kézhezvételétől számított három hónapon belül indítják meg a családegyesítést, nem kell igazolniuk a magyarországi feltételeket (lakhatás, megélhetés, egészségbiztosítás), csupán a rokoni kapcsolatot és az esetleges rászorultságot. Fontos, hogy a családegyesítés „megindításának” az az időpont számít, amikor a családtagok benyújtják a kérelmüket a külföldi magyar konzulátuson.

Az oltalmazottak számára ez a lehetőség nem létezik, nekik a rokoni kapcsolaton túl minden esetben igazolniuk kell a magyarországi feltételek meglétét. Amennyiben a menekült családja kicsúszik az első három hónapból, ugyanazokat a feltételeket kell igazolnia, mint az oltalmazottaknak.

Kihez forduljunk?

Sok felkészült szakember dolgozik menedékkérő és menekült gyerekekkel, akik ingyenes szolgáltatásokkal nyújtanak hatékony segítséget.

Név	Miben segít	Elérhetőség
Magyar Helsinki Bizottság	Jogi tanácsadás és képviselői menekültügyi és idegenrendészeti eljárásokban, honosítási eljárásban és családgyejesítésben	www.helsinki.hu helsinki@helsinki.hu +36 1 321 4141 Whatsapp, Viber: +36 70 32 35 846
Menedék Migránsokat Segítő Egyesület	Egyéni és csoportos szociális munka, iskolai előintegráció, kulturális és oktatási programok	www.menedek.hu menedek@menedek.hu +36 1 322 1502
Cordelia Alapítvány a Szervezett Erőszak Áldozataiért	Lelki támogatás, pszichoterápiás segítség, kinzsáldozatok és traumatizált személyek rehabilitációja	www.cordelia.hu cordelia@cordelia.hu +36 1 239 1332

